

PIOTR PRUSS

ur. 1911; Chełm

Miejsce i czas wydarzeń	Chełm, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Chełm, II wojna światowa, okupacja niemiecka, życie codzienne, patriotyzm, nauczyciele, represje

Dbłość o zachowanie polskości

Jakichś jawnych, ostentacyjnych wystąpień czy zachowań się nie było ze względów wiadomych. Natomiast w grupie bardzo bliskich osób, najbliższych, to o tych sprawach, rzecz jasna, mówiono, to dodawało siły i wiary w to, że jutro będzie inne. Ale gdzieś tam w terenie, gdzieś tam na tej czy innej polskiej wsi bywały takie przypadki, że się zbierało kilka czy więcej osób i w jakiś sposób przy nauce, przy nabożeństwie tym czy innym, majowym czy przy krzyżu te sprawy polityczne wplatano. Natomiast w mieście to tylko tyle co Kościół mógł zrobić i co odważniejszy nauczyciel. W szkołach powszechnych, jak wiemy, historii nie było, ale nauczyciel, dobry patriota, niebojący się, niemający wokół siebie ludzi, których podejrzewałby o jakiś donos, nauczyciel odważniejszy mówił o tych uroczystościach i stąd były później przecieki jakieś i aresztowania ludzi, nauczycieli. W Hucie koło Wojśławic Grudniewski zginął jako Polak, jako patriota, jako działacz akowski, jako nauczyciel podziemnego, tajnego nauczania, po polsku wszystko robił, głęboko. I to się gdzieś tam przeniosło, okazało się, że podobno ukraiński jakiś oddział przybył, ktoś komuś coś tam doniósł o tych sprawach. Szymczakowski taki był, zginął za tę pracę wśród młodzieży. Było tych przypadków dość dużo. Nawet wydaliśmy taką książeczkę i są [w niej] nazwiska niektórych nauczycieli, którzy dzielnie zachowywali się i bronili tej polskości i im trzeba oddać należną cześć, chylić czoło przed ich duchami.

Data i miejsce nagrania	2009-07-11, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"